

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

«Затверджую»
Директор ГПМ
Є.М.Беліцька

«Схвалено»

Вченою радою ГПМ
Протокол № 7 від 28.02.23 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО РОЗРОБЛЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ
ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
У ГОРЛІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ ІНОЗЕМНИХ МОВ
ДВНЗ «ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
(оновлене)**

Дніпро, 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про розроблення навчальних планів у Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (надалі – Положення) регламентує порядок формування, затвердження, впровадження, перегляду та модернізації навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти у Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (далі – ГПІМ).

1.2. Положення розроблене відповідно до статей 5, 9, 10, 40 (п.5), 50, 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII 1 липня 2014р. № 1556-VII (зі змінами – редакція від 01.01. 2022), Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН № 869 від 20.06. 2019 р.), Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Наказ МОН № 871 від 20.06.2019 р.), Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 Психологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН № 565 від 24.04.2019 р.), Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Наказ МОН № 564 від 24.04.2019 р.), Тимчасового стандарту вищої освіти Горлівського інституту іноземних мов за спеціальністю 014 Середня освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Рішення Вченої ради ГПІМ протокол № 4 від 11.11. 2021 р.), Тимчасового стандарту вищої освіти Горлівського інституту іноземних мов за спеціальністю 014 Середня освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Рішення Вченої ради ГПІМ протокол № 4 від 11.11. 2021 р.), наказів МОН України від 26.01. 2015 р. № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/16 навчальний рік», від 04.03.2015 р. № 1/9-108 «Щодо листа Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 08.02.2012 № 1/9-89 від 16.12.2019 р. № 1572 «Про визнання таким, що

втратив чинність, наказу Міністерства Освіти і науки України від 11 січня 2006 року № 4»», від 16.12.2019 р. № 1572 «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства Освіти і науки України від 11 січня 2006 року № 4», листів МОН України № 1/9-120 від 11.03.2015 р. «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін», № 1/9-126 від 13.03.2015 р. «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році», № 128 від 01.02.2021 р. «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх програм», а також відповідно до Положення про Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (нова редакція) (Бахмут, 2017) та Положення про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (зі змінами та доповненнями) (Бахмут, 2021).

1.3. Навчальний план – це нормативний документ, який розробляється на підставі кожної освітньо-професійної програми підготовки здобувачів певного рівня вищої освіти, яка започаткована в ГПМ, і в межах кожної ліцензованої спеціальності. Навчальний план визначає коди освітніх компетентностей, перелік та обсяг освітніх компонент /навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми підсумкового контролю.

Робочий навчальний план – це нормативний документ ГПМ, що формується на основі чинного навчального плану з урахуванням графіку освітнього процесу та інших нормативних документів, деталізує особливості підготовки здобувачів вищої освіти у поточному навчальному році.

Індивідуальний навчальний план – це нормативний документ інституту, що формується на основі робочого навчального плану на кожний

навчальний рік з урахуванням результатів особистого вибору здобувачем вищої освіти дисциплін, передбачених вибірковою частиною плану.

Освітньо-професійна програма – система освітніх компонентна відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності/ поєднання спеціальностей, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які здійснюють навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), на основі сформованих загальних та фахових компетентностей, якими повинен володіти здобувач відповідного рівня вищої освіти.

1.4. Розроблення та запровадження навчальних планів освітніх програм є прерогативою ГІМ. Навчальний план погоджується вченою радою ГІМ, затверджується рішенням вченої ради ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (із зазначенням протоколу та дати затвердження), засвідчується підписом ректора та печаткою ДВНЗ ДДПУ.

Погодження навчальних планів вищими органами управління в сфері освіти Законом України «Про вищу освіту» не передбачено.

1.5. Відповідальність за відповідність навчальних планів вимогам стандартів вищої освіти спеціальностей 053 Психологія, 035 Філологія, Тимчасовим стандартам вищої освіти Горлівського інституту іноземних мов за спеціальністю 014 та освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти покладається на гарантів освітніх програм, керівників груп забезпечення, деканів факультетів та директора ГІМ.

2. Структура навчального плану

2.1. Основними структурними елементами навчального плану є:

- загальні реквізити;
- графік освітнього процесу;
- план освітнього процесу;

2.2. Навчальні плани ГІІМ розробляються для всіх впроваджуваних освітньо-професійних програм кожного рівня вищої освіти в межах ліцензованих спеціальностей ГІІМ.

2.3. Загальні реквізити.

2.3.1. Нормативний термін підготовки здобувачів певного ступеня вищої освіти визначається як результат успішного виконання:

- здобувачем першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 240 кредитів ЄКТС (Зроки, 10 місяців для здобувачів денної та заочної форми здобуття освіти) на базі повної загальної середньої освіти;

- здобувачем другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 90 кредитів ЄКТС (1 рік, 4 місяці для здобувачів денної та заочної форм здобуття освіти) на базі ступеня бакалавра/магістра/ОКР спеціаліста.

2.3.2. Шифр та назва галузі знань, код та назва спеціальності (предметної спеціальності) повинні відповідати Переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у закладах вищої освіти за першим (бакалаврським)/другим (магістерським) рівнями вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015р. № 266, зі змінами), Наказу МОН України №1201 від 17.09.2019 р. Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за предметною спеціальністю 014.02 «Середня освіта. Мова та література(із зазначенням мови)», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення, Наказу МОН України № 567 від 25.05.2016р. Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення.

2.3.3. Назва освітньої програми, що претендує на впровадження, визначається затвердженою наказом директора ГПМ проектною групою, яка започаткувала та розробляла відповідну ОП.

2.3.4. Як загальні реквізити обов'язково зазначаються форми здобуття освіти (денна, заочна) та рівень вищої освіти, на базі якого здійснюється реалізація ОП.

2.3.5. Назва освітньої кваліфікації визначається Стандартом вищої освіти спеціальності, затвердженим МОН України, у разі його відсутності – Тимчасовим стандартом вищої освіти, затвердженим рішенням вченої ради ГПМ. Назва професійної кваліфікації визначається Професійним стандартом, затвердженим відповідним наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

2.4. Графік освітнього процесу.

У графіку освітнього процесу обов'язково визначаються роки (курси) навчання за освітньою програмою, на кожен із яких передбачається певний обсяг теоретичного навчання, види та термін практик, екзаменаційних сесій, канікул, атестації. В навчальному плані застосовуються відповідні позначки для названих складових і наводиться таблиця зведеного бюджету часу (в тижнях).

Графік освітнього процесу для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти укладається, виходячи з наступних позицій:

- 1) Тривалість навчального року складає 52 тижні, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість зимових та літніх канікул.
- 2) Тривалість теоретичного навчання, практичної підготовки, семестрового контролю складає 40 тижнів на рік.
- 3) Тривалість екзаменаційної сесії визначається з розрахунку: не менше $\frac{2}{3}$ тижня на один екзамен (3-4 дні).
- 4) Тривалість та види практичної підготовки здобувачів вищої освіти визначається відповідною ОП (зведена таблиця III «Практика»).

Графік освітнього процесу для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти визначається регламентом освітнього процесу на відповідний навчальний рік.

У зведеній таблиці IV «Атестація» визначаються форми атестації здобувачів відповідно до стандарту вищої освіти/ тимчасового стандарту вищої освіти спеціальності та освітньої програми (ОП). У разі відсутності стандарту вищої освіти, атестація проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену відповідно до Тимчасових стандартів вищої освіти ГПМ. Навчальні плани міждисциплінарних освітніх програм, або освітніх програм, що передбачають здобуття другої спеціальності (предметної спеціалізації), атестація включає другий (додатковий) комплексний кваліфікаційний екзамен.

2.5. План освітнього процесу повинен включати відомості про:

- 1) Шифр компетентностей, які має формувати навчальна дисципліна відповідно до освітньої програми (ОП);
- 2) Назви освітніх компонент / навчальних дисциплін обов'язкової частини відповідно до ОП з розподілом на дисципліни загальної та професійної підготовки, у тому числі – назви практик;
- 3) Категорії навчальних дисциплін вибіркової частини ОП (вибіркові дисципліни загальноосвітнього спрямування/вибіркові дисципліни освітньої програми);
- 4) Форми семестрового контролю (екзамени, заліки);
- 5) Кількість кредитів ЄКТС, установлених навчальним дисциплінам;
- 6) Кількість аудиторних (контактних) годин за курсами і семестрами;
- 7) Розподіл загального обсягу годин, закріплених за навчальними дисциплінами, на контактні (лекції, лабораторні, практичні/семінарські) та самостійну роботу студентів;
- 8) Кількість тижнів у кожному семестрі;

9) Середню кількість годин тижневого навантаження по кожному семестру;

10) Кількість курсових, як окремих модулів навчальних дисциплін, так і самостійних одиниць плану.

При розробленні навчального плану необхідно врахувати, що:

1) ГПМ у межах встановленої процедури розроблення навчальних планів ОП самостійно встановлює назви навчальних дисциплін обов'язкового та вибіркового циклів.

2) Загальна кількість освітніх компонентів (навчальних дисциплін, курсових робіт як самостійних одиниць плану та практик) не повинна перевищувати 16 на навчальний рік та, відповідно, 8 на семестр. Навчальна дисципліна, яка вивчається впродовж всього навчального року (протягом двох семестрів), зараховується до загальної кількості дисциплін один раз.

3) Якщо курсова робота планується як окремий модуль дисципліни, то вона входить у загальну, визначену для цієї дисципліни кількість кредитів ЄКТС. Курсовій роботі як самостійній одиниці навчального плану виділяється 3 кредити ЄКТС.

4) Навчальні дисципліни плануються в обсязі від 3 кредитів ЄКТС;

5) 60 кредитів ЄКТС відповідають навчальному навантаженню повного навчального року. Відповідно обсяг одного кредиту ЄКТС складає $1800/60=30$ годин.

6) Навчальне навантаження одного семестру – 30 кредитів ЄКТС.

7) Великі за обсягом навчальні дисципліни (у тому числі такі, що вивчаються впродовж кількох семестрів) поділяються на модулі, яким також встановлюються кредити. Навчальним складовим, які плануються в тижнях (різні види практик), встановлюється 1,5 кредити на тиждень.

8) Екзаменаційним сесіям та підсумковій атестації кредити не встановлюються. Якщо формою підсумкового контролю є екзамен, то години на підготовку до нього закладені в загальну кількість годин, запланованих на самостійну роботу.

9) Орієнтовна кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС може відрізнятися залежно від галузі знань, спеціальності та специфіки навчальної дисципліни: підготовка у сфері практичного оволодіння іноземними мовами потребує більшого часу на роботу в аудиторіях, у той час при вивченні теоретичних курсів більше часу має виділятися на самостійну роботу.

10) Розподіл контактних годин між лекціями, семінарами (практичними), лабораторними заняттями та консультаціями, а також між тижнями теоретичного навчання є прерогативою ГПМ. При цьому максимальне контактне навантаження не повинно перевищувати: для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – 24 години, другого (магістерського) рівня – 18 годин, та повинно бути цілим числом. Складання заліків, як правило, проводиться на останньому семінарському (практичному) чи лабораторному занятті.

11) Вивчення всіх навчальних дисциплін завершується заліком або іспитом. Якщо дисципліна викладається впродовж кількох семестрів, проміжний контроль може бути «модульним» – із виділенням «модульного балу» та без форми контролю.

12) Кількість курсових робіт для першого (бакалаврського) рівня не повинна перевищувати двох, для другого (магістерського) – однієї. Здобувачам вищої освіти першого курсу бакалаврського рівня курсові роботи не плануються, а у випускному семестрі курсова робота може плануватися лише за умови відсутності у плані кваліфікаційної роботи.

13) На останній семестр навчання планується, як правило, значна за обсягом практична та науково-практична підготовка (педагогічна, психологічна, перекладацька, науково-дослідна практики).

14) Заняття з фізичної культури організуються як факультативи в спортивних секціях (тобто, за бажанням студентів), до загального числа кредитів ЄКТС не включаються і форм підсумкового контролю не мають.

15) Аудиторне тижневе навантаження для здобувачів освітнього ступеня бакалавр не повинно перевищувати 24 години, для здобувачів освітнього ступеня магістр – 18 годин.

3. Змістовність навчального плану

3.1. Змістовність навчального плану визначається освітньою програмою. Навчальні плани до освітніх програм підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра складаються з таких циклів навчальних дисциплін:

1. Обов'язкові освітні компоненти з виокремленням навчальних дисциплін: 1.1. Загальної підготовки та 1.2. Професійної підготовки.

2. Вибіркові освітні компоненти

3.2. Перелік обов'язкових навчальних дисциплін для навчальних планів підготовки бакалаврів і магістрів усіх спеціальностей та їх обсяги визначаються проєктною групою / групою забезпечення ОП.

3.3. Здійснення вільного вибору навчальних дисциплін студентами регулюється Положенням про порядок здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти у Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», затвердженим Вченою радою ГПМ (протокол № 5 від 24.12. 2019 р.)

3.4. Загальний обсяг дисциплін, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української та іноземних мов, якщо вони не є профільними, повинен складати не менше 30 кредитів ЄКТС.

3.5. Для міждисциплінарних освітніх програм, які передбачають опанування знання, що знаходиться на межі галузей знань, спеціальностей та/або належать до кількох спеціальностей, які і визначають її предметну область, обсяг освітніх компонентів в кредитах європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) має бути приблизно однаковим.

навчального плану, яка призначена для забезпечення можливості здобувачам освіти поглибити професійні знання в межах обраної освітньої програми та/або здобути додаткові соціальні або професійні компетентності, має складати не менше ніж 25 % віднавчального навантаження освітньої програми, зокрема:

- для бакалаврського рівня освіти – не менше 60 кредитів ЄКТС;
 - для магістерського рівня освіти – не менше 24-30 кредитів ЄКТС, залежно від обсягів магістерської програми (90 / 120 кредитів).
- Освітні компоненти вільного вибору здобувачів вищої освіти вводять до робочих навчальних планів освітньої програми та індивідуальних навчальних планів здобувачів..

3.9. До переліку вибірових навчальних дисциплін відповідної освітньої програми не можуть пропонуватися дисципліни, що є аналогічні за змістом із обов'язковими навчальними дисциплінами.

4. Порядок розроблення та затвердження навчального плану

4.1. Навчальний план підготовки здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти розробляється робочою (проектною) групою, до якої входять гарант освітньої програми, декан факультету, завідувачі випускових кафедр, на весь період навчання здобувача з обов'язковим дотриманням вимог Стандарту вищої освіти та/або освітньої програми, Тимчасових стандартів вищої освіти Горлівського інституту іноземних мов.

4.2. Розроблений навчальний план візується гарантом ОП, завідувачами випускових кафедр та деканом факультету, на якому реалізується освітня програма, і подається на експертизу до навчально-методичного відділу.

4.3. Після проходження експертизи, навчальний план погоджується заступником директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи, схвалюється на засіданні Вченої ради ГПМ і затверджується

Вченою радою ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Рішення Вченої ради затверджує наказ ректора, згідно з яким навчальний план вводиться в дію.

4.4. Навчальний план є чинним протягом всього терміну навчання здобувачів певного року набору.

4.5. У разі необхідності внесення змін до навчальних планів для вступників наступного навчального року до 01.04 група забезпечення у службовому поданні на ім'я заступника директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи за підписом декана факультету обґрунтовує необхідність змін. Зміни в навчальних планах повинні бути наслідком і базуватися на змінах у відповідних освітніх програмах підготовки здобувачів.

4.6. У разі ненадання до 01.04 службового подання щодо змін у навчальному плані чинним на наступний навчальний рік визнається навчальний план поточного навчального року.

4.7. На основі навчального плану розробляється посеместровий робочий навчальний план для денної та заочної форм здобуття освіти, що деталізує особливості підготовки здобувачів вищої освіти. Робочий навчальний план підписує декан факультету і затверджує заступник директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи.

4.8. На основі навчального плану ОП для кожного здобувача вищої освіти розробляється та затверджується індивідуальний навчальний план на кожний навчальний рік. Індивідуальний навчальний план формується за результатами особистого вибору здобувача вищої освіти дисциплін вільного вибору в обсязі неменше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, з урахуванням вимог освітньої програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів. Індивідуальний навчальний план підписує декан факультету, він є обов'язковим для виконання здобувачем вищої освіти.

4.9. Методична допомога та координація роботи з розроблення, модернізації та перегляду, впровадження навчальних планів в ГПМ здійснюється навчально-методичним відділом ГПМ.

4.10. Органи студентського самоврядування беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів.

5. Прикінцеві положення

5.1. Положення, а також зміни та доповнення до нього затверджуються рішенням Вченої ради ГПМ і вводяться в дію наказом директора ГПМ.

5.2. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за його виконанням несуть посадові особи ГПМ відповідно до їх посадових обов'язків.

V. План освітнього процесу

Шифр компетентностей	№ за порядком	Назва освітньої компоненти / навчальної дисципліни	Розподіл за семестрами								Курсові роботи	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин						Розподіл кредитів ЄКТС, годин на тиждень за курсами і семестрами						
			Екзамени				Заліки						Загальний обсяг	Контактних						1 курс		2 курс			
			семестр				семестр							у тому числі						семестри		семестри			
			1	2	3	4	1	2	3	4				Всього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальні	самостійна робота	1	2	1	2		
																	кількість тижнів у семестрі		кількість тижнів у семестрі						
														18	18	7	0								
1	2	3	4								5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
I. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ																									
ЗАГАЛЬНА ПІДГОТОВКА																									
	1																								
	2																								
	3																								
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА																									
	4																								
	5																								
	6																								
	7																								
	8																								
	9																								
	10																								
	11																								
	12																								
	13																								
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА																									
	14																								
	15																								
ВСЬОГО ЗА ДИСЦИПЛІНАМИ ЦИКЛУ																									
	16	Дисципліна загальноосвітнього спрямування №1																							
	17	Дисципліна загальноосвітнього спрямування №2																							
	18	Дисципліна освітньої програми №1																							
	19	Дисципліна освітньої програми №2																							
	20	Дисципліна освітньої програми №3																							
	21	Дисципліна освітньої програми №4																							
ВСЬОГО ЗА ДИСЦИПЛІНАМИ ЦИКЛУ																									

АТЕСТАЦІЯ															
22															
23															
24															
25															
	Усього														
	Усього за освітньо-професійною програмою														
	Кількість годин на тиждень														
	Кількість кредитів на семестр														
	Кількість екзаменів														
	Кількість заліків														
	Кількість курсових робіт														

Директор

Заступник директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи

Декан факультету

Завідувач кафедри

Гарант освітньої програми

\